

Erdészeti rendeletek tára.

Utasítás valamennyi közigazgatási bizottságnak és kir. erdőfelügyelőségnek.

(Az erdők nyilvántartásáról szóló törzskönyvek adatainak megállapítása és a véd-erdők kijelölése ügyében.)

28.487. sz. Az 1879. évi XXXI. törv.-czikk értelmében az erdők felett gyakorlandó állami felügyelet biztos alapon való teljesíthetése érdekében szükséges, hogy „az erdők nyilvántartási törzskönyve“ czim alatt oly munkálat készíttessék, mely az egyes erdőbirtokoknak a törvényben meghatározott csoportok szerint, nevezetesen a talaj (véd-, erdő-, futóhomok, feltétlen és nem feltétlen erdőtalaj) és tulajdonjogi minőség (állami, törvényhatósági, községi, egyházi testületek és személyek kezében lévő köz- és magánalapítványi, hitbizományi, közbirtokossági, részvénytársulati és magán tulajdont képező erdők) szerint elkülönített térfogatára vonatkozó adatokat magában foglalja, s mint ilyen az erdőbirtokosokkal szemben alkalmazandó törvényes rendelkezés céljaira megbízható tájékozást nyújtson.

Az ide mellékelt törzskönyvben a törvényhatóság területén lévő erdőkre vonatkozó fentebbi adatok foglaltatnak, úgy a mint azokat a királyi erdőfelügyelőség a rendelkezésre álló adatok és eddig közvetlenül szerzett tapasztalatok alapján legjobb belátása szerint összeállította.

A bizottság feladata lesz az erdőrendészeti ügyekben való eljárást tárgyazó és a belügyminiszter ural egyetértőleg kiadott 1881. évi 10.092 számú utasítás 3. §-ának illető pontjaiban foglalt rendelkezéseknek megfelelően, ezen adatoknak végleges megállapítására a tényleges állapottal való összehasonlítás útján a szükséghez képest eszközözlendő módosítás, illetve kiegészítések által közreműködni.

E célból az illető erdőbirtokosok minden községben kihirdetendő és a község házánál kifüggesztendő körlevél útján, melyben az is kijelentendő, hogy a véderdők teljes adómentességben, vagy a viszonyokhoz képest adókedvezményben

részesülnek, felhivandók, hogy a szóban lévő törzskönyvet a bizottság által megjelölt helyen és időben tekintsék meg, s a saját vagy mások erdőbirtokára vonatkozó netaláni észrevételeiket s egyszersmind abbeli nyilatkozatukat is, hogy az erdejüknek véderdővé történt esetleges kijelölése ellen van-e észrevételük vagy nincs, 30 nap alatt s illetve legkésőbb folyó évi augusztushó végéig a közigazgatási erdészeti bizottságnak írásban nyujtsák be.

Addig is azonban míg a most megjelölt határidő lejárna, utasítom a bizottságot, hogy kiküldöttei által az erdőfelügyelőség részéről véderdőknek felvett erdő részeket a helyszínén megszemléltesse, s a mennyiben azoknak véderdökké való nyilvánítását helyesnek ismeri, azokat a maga részéről is véderdőknek jelölje ki.

A határidő lejártával a birtokosok részéről beérkező nyilatkozatok mibenlétének megállapítása és ezeknek valamint a birtokosok észrevételei által nem érintett többi törzskönyvi adatoknak is megvizsgálása végett a kir. erdőfelügyelő közbejöttével kimerítő tárgyalás tartandó, s annak eredményéről a most megküldött törzskönyv és összes tárgyalási iratok felterjesztése, s a bizottság tüzetesen indokolt véleményének nyilvánítása mellett, nekem jelentés teendő.

Miután ezen munkálatoknak egyik legfontosabb s kiváló figyelemmel keresztül viendő részét a véderdőknek megállapítása s illetőleg kijelölése képezi, szükségesnek tartom azon irányelvek megvilágosításául, melyek a véderdőkre vonatkozólag az 1879-ik évi XXXI. törv.-czikk 2-ik §-ában foglaltatnak tájékozásképen még a következőket kijelenteni.

A véderdők közé sorozandók:

1. az erdőtenyészet felső s illetve a havasi fűlegelők határán tenyészni kezdő, bárminő fanemhez tartozó cserjék, bokrok- vagy fákkal egészben vagy részben benőtt azon területek, melyeknek erdőgazdasági kezelése és gondozása az azok alatt elterülő erdők, vagy más mívelési ágak fenmaradása és hasznosíthatása érdekében szükséges;

2. az erdőtenyészet felső határában lévő azon állabok, melyek az illető erdőttest zordon fekvésénél fogva az erdősités

biztonsága és más felül az alább fekvő erdők, vagy más mivvelési ágához tartozó területek védelme czéljából a tenger színfeletti magassághoz képest kisebb vagy nagyobb, de az illető felső határvonaltól kezdve legalább 400 (négy száz) méter szélességű övben minden viszonyok között a leggondosabb és legóvatosabb kezelésben részesítendő, s ennél fogva tarvágás utján el nem tarolható; önként értetvén, hogy az előbb említettekkel tökéletesen egyenlő fekvéssel és feladattal bíró azon gyeppelel borított vagy kopár területrészek is, a véderdők közé lesznek sorozandók, melyek jelen pont értelmében az erdőtenyészet ezen felső határában véderdőknek kijelölendő állabok összefüggését ez idő szerint esetleg megszakítják;

3. általában az olyan meredek hegyoldalokon lévő erdők, melyeknek tarvágás utján való eltávolítása esetében az illető hegyoldalokon kőgörgöttegek, kő- és földomlások vagy csuszamlások avagy a talaj- és kőzet viszonyok természeténél fogva kopárságok s illetőleg a talaj és fekvés általánosan ismert minőségénél fogva vizmosások képződhetnek;

4. mindazon erdők, melyek álló fakészletének egyszerre való eltávolítása esetében a szomszédos helységek, erdő- vagy más mivvelési ágakhoz tartozó területek termőképessége, avagy ipartelepek, másféle épületek és építmények száraz vagy vízi közlekedési utak fentartása és használatának biztonsága, áradások, szélvész, hófúvások, görgöttegek, homokfúvások stb. keletkezése által veszélyeztetnék.

Az ezen elvek követésével eszközözendő helyszini szemlék eredményének a törzskönyvben foglalt előmunkálatokkal és az erdőbirtokosok által tett észrevételekkel való összevetése után a véderdőknek kijelölt területek a törzskönyvi adatok megfelelő módosítása és illetőleg kiegészítése után az itt következő minta szerint készült kimutatásba foglalandók, s e kimutatás az erre vonatkozó iratokkal és esetleg szükséges térvalatokkal együtt végleges megállapítás s illetőleg a kérdéses területek természetben való kitűzésének és állandó jelekkel való ellátásának végleges elrendelése végett hozzám felterjesztendő.

Kimutatás,

az .....^{megye}_{város} területén lévő azon erdőkről, melyek az 1879. XXXI. t.-cz. 2. §-a értelmében véderdőknek jelöltetnek ki.

Folyó- szám	Községhatár	Birtokos neve	Helyrajzi szám	Véderdő- terület kat. hol- dakban	Megjegyzés.

Ezek előre bocsátása után elvárom a bizottságtól, miszerint a leggondosabb eljárás mellett mindent megtesz arra nézve, hogy a kérdéses munkálat az állami erdőfelügyelet fontos céljainak megfelelő pontossággal minél előbb elkészüljön, megjegyezvén, miszerint a bizottság által teendő felterjesztéshez és a törzskönyvi munkálat módosításához, illetve kiegészítéséhez netalán szükséges nyomtatványokat, ez iránt teendő előterjesztéséhez képest, rendelkezésére bocsátom.

Végül, miután a véderdők kijelölése a helyszíni tájékozás megszerzését is igényli, kijelentem a bizottságnak, hogy az e célból szükséges utazások költségeinek pótlására a rendelkezésemre álló mérsékelt költségvetési fedezet határában belül hajlandó vagyok az erdészeti bizottság elnökének kezéhez további külön számadás-tétel kötelezettsége nélkül megfelelő átalány összeget utalványozni, s e célból felhívom a bizottságot, hogy a részére szükségesnek vélt átalány összeg iránt nekem minél előbb javaslatot tegyen.

Budapesten, 1883. juniushó 22-én.

Széchenyi.